

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an	200 Lei
Pe jumătate	100 Lei
Pe un sfert	50 Lei
În străinătate	500 Lei

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3-1933.
Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior
Proprietar și director: IULIU MAIOR
Redactor: SEVER BARBU

ANUNȚURI ȘI RECLAME

conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V

De ziua misionară

— O mulțămită și o rugăciune —

Duminică, 19 Octomvrie 1941, este ziua misionară, când se vor face colecte în toate bisericile catolice din lume, ca să se adune bani pentru susținerea misiunilor catolice care propovăduiesc evanghelia Domnului printre păgâni.

Preasfințitul episcop Celso Constantini din Roma, care este încredințat de Sfântul Părinte Papa Pius XII cu conducerea acestor colecte, ne trimite, prin Păr. prepozit N. Brânzeu de la Lugoj o scrisoare de mulțămită și de îndemn în legătură cu această zi.

Preasfinția Sa mulțumește mai întâi lumii întregi că anul trecut s'au colectat cu câteva milioane mai mult decât în anii de mai înainte, cu toate că războiul a adus cu sine atâtea lipsuri și necazuri. Se vede că sufletele se întorc totuși spre Hristos și-i dau cu drag obolul dragostei, pentru ca să se împlinească cât mai lute ceea ce cerem în „Tatăl nostru”: „*vie împărăția Ta*”, împărăția dreptății, a dragostei, a păcii.

Sfântul Părinte a fost foarte mulțumit de danurile primite și binecuvintează pe toți cei ce au contribuit și s'au gândit la cuvintele Mântuitorului: „*Și alte oi am, care nu sunt din staulul acesta; și acelea mi-se cade a le aduce și glasul meu vor auzi: și va fi o turmă și un păstor*” (Ioan 10, 16).

Dar, re veți întreba, ce fac misionarii aceia?

Ei propovăduiesc evanghelia învierii la toată făptura, dar mai ales între păgâni. Numai în China au trecut în anul trecut peste o sută de mii de oameni mari la credința catolică. Seminarile sunt peste tot pline. Avem numai în China 3648 de tineri care fac teologia și 13 mii de copii care se pregătesc, în așa numitele seminarii mici, pentru a putea intra în seminariile mari.

Seminariile sunt baza bisericilor misionare, stăpânii vieții pentru viitoare opere ale misiunilor. Însă un episcop din China scrie că nu mai este în stare să primească noi misionariți, fiindcă nu mai are cu ce-i susține.

Din rapoartele ce le primește zilnic Sfântul Părinte de la Roma de la episcopii din țările păgâne se vede că și anul trecut au fost omorâți mai mulți misionari, în vreme ce propovăduiau cuvântul lui Dumnezeu. Dar aceasta nu-i înspăimântă, fiindcă el bine știe că „sângele martirilor este sămânța noilor creștini”.

Preasfinția Sa vă roagă, pe toți cititorii acestei gazete, să vă măriți darurile, oricât și

fi de necăjiți. „Măriți, dacă puteți, darurile voastre, oferindu-le lui Dumnezeu pentru intențiunile (gândurile) voastre particulare și ca ajutor sufletelor morților voștri”, spune Preasfinția Sa.

„Ce ajutoare am putea trimite misionarilor, câte opere de binefacere s'ar putea face, dacă fiecare creștin catolic și-ar mări darurile din anul trecut!

„Avem în misiuni opere foarte importante, ca universități, spitale, orfeline, tipografii, care trebuie să-și restrângă activitatea din lipsă de mijloace.

„Dați ceea ce puteți, și Dumnezeu care a prețuit obolul sârmanei văduve, va binecuvânta inima voastră darnică, căci el a zis: că *binele ce-l facem aproapei noastre, Lui însuși i-l facem*. Ce gând măngăitor: să vezi în cel nevoiaș, mai ales în mijlocul păgânilor, însuși figura lui Hristos, care extinde și asupra lumii păgâne neasemănatul har al răscumpărării!”

Plugărie nouă

Veacul în care trăim este numit pe dreptul veacul mașinilor. Mâna omului a fost înlocuită peste tot cu mașina. În fabrici, în birouri, în ateliere, acolo unde trudeau zeci și poate mii de brațe omenesti, astăzi lucrează doar câteva mașini.

În alte țări mașina a început să înlocuiască mâna omului și pe ogoare, în plugărie, aducând roade mai îmbelșugate și mai bune.

Conducătorii de azi ai țării noastre s'au gândit și la aceea, ca acolo, unde se poate să introducă mașinile în plugărie.

Încă din anul trecut s'au cumpărat din Germania 1000 de tractoare. Acum s'a mai comandat o mie și se spune că se vor mai comanda încă o mie.

Aceste trei mii de tractoare vor înlocui 100.000 de vite de muncă. Ele pot ara două milioane de hectare de pământ,

Afară de acestea s'au mai cumpărat încă 10.000 de mașini de săpat, care înlocuiesc 50.000 de săpători și cu care se pot săpa 500.000 de hectare de pământ.

Prin înzestrarea plugarilor cu unelte și mașini, recolta ogoarelor se va sporii simțitor și belșugul țării va fi asigurat.

Ardeal sau Transilvania?

Numirile românești de Ardeal și Transilvania, care se dau provinciei noastre, au același înțeles. Numirea de Ardeal este traducerea cuvântului Transilvania și a fost strecurată în graiul nostru, prin mijlocirea cuvântului ungurec: Erdély.

Di profesor Ion Lupas, un foarte învățat istoric român este de părerea că mai bine să se folosească numirea de Transilvania, deoarece această numire este cea mai veche și a fost folosită încă din veacul al XII-lea.

Această numire să se folosească în școli în toate oficiile, în armată și chiar și în vorbirea zilnică. Tot Domnia Sa spune că este mai bine să se zică transilvan și transilvană, în loc de transilvănean și transilvăneană.

Viața plugarilor în Rusia

Dările erau mai mari decât câștigurile plugarilor

Viața celor din Rusia a fost o taină pentru noi. Se muncea acolo, se trăia, dar nimenia nu știa cum. Din când în când sosiau unele știri slabe despre întâmplările grozave de acolo. Acum vălul uriaș, care a acoperit atâtea amar de vreme viața de uriașă suferință a poporului rus, a fost ridicat. Traiul celor de acolo nu mai este o taină pentru noi. Și grozăviile mari se văd la fiecare pas.

Dintre toți însă, — afară de preșii — mai rău au dus-o plugarii. Nicăiri în lume plugarii n'au fost batjocoriți în chip așa de sărăgeros ca în Rusia.

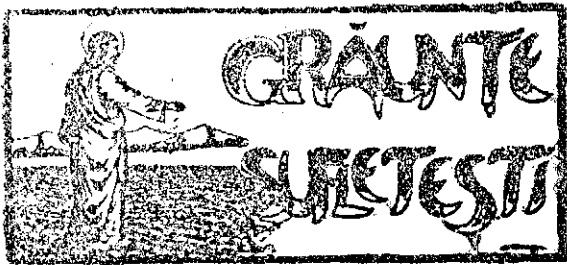
Pământul este în întregime al statului. Țăranii sunt organizați în așa numitele comunități plugărești, numite colhozari, în care muncesc doar pentru o mâncare cât se poate de grea.

Plugarul primește un singur fel de mâncare pe zi, un borș sau o supă fără carne și fără pâine. Pentru fiecare zi lucrătoare mai primește câte un kilogram și șapte sute de grame de porumb, mei sau orz, din care să-și facă pâine sau mămăligă. Zua de lucru i-se plătea cu 60 de lei.

În schimb fiecare plugar trebuie să plătească Statului un impozit pentru casă de 190 ruble, impozite directe 50 de ruble, alte impozite 160 de ruble, 80 de ouă sau 16 ruble; apoi un împrumut obligator de 50 de ruble, adică în total 516 ruble. Socotind acuma, în lei românești, o rublă cu 40 de lei, fiecare plugar trebuie să plătească la an un impozit de 20.640 Lei, adică mai mult decât este plata pe care o primește.

Tăranul în Rusia primește o plată de 20.550 Lei și trebuie să plătească 20.640 Lei. Din aceste pricină trairii țărănilor ruși a fost foarte greu. Peste tot ei sunt infomețați, desculți, zdrențoși, cu gospodăriile ruinate și bolile îi seceră pe capete.

Azum pentru o parte din ei a sunat ceasul izbăvirii și în curând, când steaua bolșevică va cădea, toți vor fi izbăviți din iadul în care trăiesc.

Să ascultăm Duminică și în sărbători și predica!

Datorința fiecărui preot este, să predice regulat, în fiecare Duminică și sărbătoare. Numai piedeci mari îl pot scuza dela această îndatorire a sa. În schimb și credincioșii sunt datori a asculta regulat la sfânta liturghie și predica, altfel păcătuiesc.

Că ce putere poate să aibă o predică asupra oamenilor, se vede din pilda sfântului *Antoniu de Padua* (născut la 15 August 1195 la Lissabon în Portugalia și mort la 13 Iunie 1231 la Arcella lângă Padua în Italia), care a fost un mare predicator. Așa de frumos predica acest călugăr, încât la predicile sale luau parte și cei mai mari păcătoși: curvari, preacurvari, hoși, ucigași și tot ce era mai ticălos la orașe. Le știa vorbi la inimă, încât unii strigau tare, în cursul predicii: „Isuse, fiul lui David, miluiește-mă!” Alții își băteau piepturile și strigau: „Vai mie, că sunt vrednic de iad!” Iar alții se plesneau cu palmele peste capete și strigau: „Mai mult nu o să mai păcătuiesc în veci!”

Sf. Ioan de Capestrano (născut la 24 Iunie

1389 la Capestrano în Italia, mort la 23 Octombrie 1456 la Ilok, lângă Danubiu) predica odată despre urmările rele ce le poate avea jocul de cărți, iar altă dată despre luxul femeilor. După predică su alergat o mulțime de inși la el și și-au aruncat cărțile de joc în foc, iar femeile și-au adus cerceii, brățarele, iacțele și mărgelile la sfântul, ca să le vândă, iar prețul să-l împărțească săracilor.

Sfântul Ambroziu, episcopul de Milano din Italia (născut la 333 la Trier și mort la 4 Aprilie 397 la Milano), predica foarte frumos și convingător. Numai predicilor lui îi poate mulțumi sf. Augustin, marele episcop de mai târziu (născut la 13 Noiembrie 354 la Tagaste în Numidia din Africa), întorcându-se de la păgânism la creștinism. „Inima mea — scrie sf. Augustin în confesiunile sale — a fost mișcată de oratoria acestui bărbat sfânt; ea s'a deschis rând pe rând și treptat adevărului. Căvântul tău dumnezeesc, o Dumnezeule al meu, este cuvânt care hrănește și îngrașă; ulei, care înfrumusețează și zugrăvește bucurie pe fețele noastre; vin, care ne îmbată, însă cu o beție care ne îngăduie bucuriile rainului, îndepărtându-ne de bucuriile lumii acesteia. Mâna ta nevăzută a fost care m'a condus la acest bărbat sfânt, ca să-mi deschidă ochii și să mă conducă la Tine. El învăța lucruri folositoare și importante și predica învățătura mântuirii, dar cât de departe sunt de ea cei ce petrec în păcate, cum eram și eu pe vremuri! M'am apropiat rând pe rând de el, fără de a observa.”

Sf. Francisc de Sales (născut la Sales lângă Thorens în Franța în 21 August 1567 și mort la 28 Decembrie 1622 într-o călătorie spre Lyon) marele episcop de Geneva, a întors la credință pe foarte multe femei din familiile înalte ale Franței, prin predicile și scrisorile sale.

Marele orator bisericesc *Beauvillard* vorbea tocmai în catedrala din Paris despre marile primejdii ce amenință sufletele acelor cari citeau cărți rele. Întâmplător se afla de față și o doamnă, proprietara unei librării mari, care, auzind această predică, s'a hotărât, să scoată din librăria sa toate cărțile rele ce le avea adunate. L-a chemat deci pe predicator și, îm-

preună cu el, a scos din rafturi mii de cărți rele, pe cari le-a și ars numai decât, spunând: „Mai bine să ardă ele, decât să ard eu!”

Într-o carte apărută la 1481 se povestește următoarea întâmplare curioasă: într'un oraș mare din Germania trăia un bărbat pe care nu l-a putut îndupleca niciodată nimeni ca să asculte predica. Într-o zi din zile ținea misiuni populare în orașul acela un mare orator bisericesc. Prietenii l-au dus cu de-asa și pe acel bărbat la biserică. Intrând înăuntru, predicatorul a văzut, cu ochii săi sufletești, cum îl trăgea diavolul de un lanț spre ușă, ca să iasă din biserică. Atunci și-a adas aminte de cuvintele Scripturii, dela Proverbele lui Solomon 5, 22: „Omul se prinde în lațul păcatelor lui și în lanțurile fărădelegilor lui el se încurcă”, și îndată ce le-a rostit, bărbatul acela s'a uitat țintă la predicator, iar acesta a rostit apoi cu blândețe cuvintele din prorocia lui Iezechiel 53, 11: „Via suat eu — zice Domnul — nu voiesc moartea păcătosului, ci să se pocăiască păcătosul de fapta lui și să fie viu!” Rostind cuvintele acestea, păcătosul a început a plânga, iar predicatorul a văzut din nou, cu ochii săi sufletești, cum i-s'au rupt lanțurile și cum s'a îndepărtat diavolul de lângă el.

Nu numai marii predicatori au fost aceia, cari au întors păcătoșii dela relele ce le-au făcut, ci și destui preoți de pe la sate. Sunt sute și mii de astfel de pilde.

Drept aceea, luați parte regulat, Duminică și în sărbători, nu numai la sfânta liturghie, ci și la predică, pentru că: „Adevărat fericirii sunt cei ce aud cuvântul lui Dumnezeu și-l păzesc” (Luca 11, 28).

Părintele Iuliu

Mai mulți gazetari cehi au fost otrăviți, pentru că erau prieteni Germanilor. O știre venită din Germania arată că un grup de gazetari cehi, fiind invitați la un fost conducător al poporului ceh, au fost otrăviți cu toții. Unul din cei otrăviți a murit. Se crede că acești gazetari au fost otrăviți, pentru că în mai multe rânduri s'au arătat prietenii Germanilor.

Foia „Unirii Poporului”

Petre, mă iubești?

Domnul și Mântuitorul, înainte de năștere, Sfântului apostol Petru l-a pus această întrebare. El cunoscător de inimă, El a toate știitor, Pentru ce să-l mai întrebe pe dragul lui slujitor?

Știi de ce? Fiindcă Domnul a voit să ne arate Că'n cuvintele acestea, ce sunt scrise'n sfânta carte Se cuprinde, putem spune, toată taina mântuirii și cine le înțelege, vede culmea fericirii.

Căci acel care iubește pe Domnul nostru Cristos, Fie el în lumea asta cel mai de rând, mai de jos. Pentru Domnul prețuiește mai mult decât mii și mii Pentru Domnul e o floare ce rămâne'n veșnicii.

Da, iubirea pentru Domnul e virtutea cea mai mare și fericire de acela ce'n sufletul său o are; Fericire de cel ce'n lume duce un trai creștinesc și ca Petru poate zice: „Doamne, știi că te iubesc”.

Georgică Rusu, Șaulia-Turda

Poveste

A fost odată ca niciodată...

Au fost odată trei frați, cari nu aveau nici o avere, decât numai cenușa din vatră...

Într-o zi ei s'au hotărât să-și vândă cenușa și să-și cumpere câte o secere. Au vândut cenușa și-a cumpărat fiecare câte o secere și au plecat la secerat.

Mergând ei pe drum tot înainte, au ajuns la o moșie mare, a cărei stăpân era un om vajnic și temut de toți, numit *Gărgăun* și acest om se nutrea cu carne de om. *Gărgăun* a venit pe la moșie și văzându-i că ei seceră, s'a dus acasă și le-a adus de mâncare.

Cel mai mic dintre frați, pe care îl chema *Toader*, era un om năzdrăvan. *Gărgăun* le-a adus de mâncare carne de om. Cel mai mic dintre frați n'a voit să mănânce, fiindcă a știut, că-i carne de om. Seara, *Gărgăun* i-a adus pe toți trei frații la el acasă și i-a pus într'un pat să se culce, având de gând, ca în noaptea aceea să-i omoare pe toți trei. *Toader* a spus fraților lui, să nu se culce înpatul acela, fiindcă *Gărgăun* și-a pus în gând să-i omoare. El a mutat în patul acela pe cele trei fete ale lui *Gărgăun* și astfel, în loc să-i omoare pe ei, a omorât pe însăși fetele lui.

Dimineața, pe când cântau cocoșii a doua oară, cei trei frați au ajuns la un palat, în care ședea un împărat. Aici s'au băgat ei servitori. De aici înainte frații lui *Toader* îl dujămăniau tot mai mult pe *Toader* și îl părau împăratului. Odată l-au părțit pe *Toader*, că se tot laudă, că va aduce mere de aur dela *Gărgăun*. Împăratul l-a și trimis să aducă mere de aur, că dacă nu, acolo îi va sta capul, unde îi stau acum picioarele. *Toader* a și adus merele.

A doua oară l-au părțit frații lui, că vrea să aducă acum cloșca cu puii de aur a lui *Gărgăun*. Împăratul l-a și trimis, să aducă

acum cloșca aceea cu pui de aur. *Toader* s'a dus și s'a băgat în casa lui *Gărgăun*, însă cloșca simțindu-l, a început să cârăie. *Gărgăun* s'a trezit din somn și, auzind zgomot, s'a dus, să vadă, cine e acolo. *Toader* s'a ascuns atunci repede, sub aripa cloștii, *Gărgăun*, văzând că nu-i nimeni, s'a culcat iară. Atunci *Toader* a furat cloșca, împreună cu puii ei de aur, și a dus-o împăratului.

Frații lui l-au părțit iară, că se laudă, că va aduce aici chiar și calul cel năzdrăvan al lui *Gărgăun*. *Toader* a mers la *Gărgăun*, dar calul, simțindu-l, că se apropie de el, a început a necheza cât putea. *Gărgăun* a prins acum pe *Toader* și l-a băgat în pivniță, poruncind servitoarei, ca dimineața, să facă un foc mare în mijlocul curții și să-l arunce pe *Toader* în foc. *Toader* a rugat pe nevasta lui *Gărgăun*, să se suie ea în car și să-i arate lui, cum să se așeze apoi ele în car? Săindu-se ea în car, *Toader* a împins carul în foc, iar până ce *Gărgăun* și ai lui se sfărmau, cum să tragă înapoi carul din foc, să-și scape femeia păcălită, *Toader* a furat calul și s'a întors la curtea împăratului.

Frații lui iar l-au părțit, că el voiește să aducă acum, chiar și pe *Gărgăun*. Împăratul l-a trimis acum să aducă și pe *Gărgăun*, de a cărui vecinătate se temea, fiindcă era un tiran mare și mânca numai carne de om. Împăratul i-a promis lui *Toader*, că-i va da de soție pe fiica lui, dacă va putea face și năzdrăvănia asta. *Toader* s'a preschimbă într'un om bătrân

Viața în Teiuș

Târziușorul care se întinde în valea Mureșului, tocmai sub peatra Cefii, își are și el viața lui, care pulzează la fel cu neputință în războiu.

Crucea Roșie, își are și ea secția bine organizată în loc, sub presidenția D-nei Dr. Acilenescu, notar public a Teiușului. De când au început să na vie răniții de pe frontul contra bolșevicilor, doamnela din *Crucea Roșie*, împărțite pe echipe, zi de zi fac strajă la gară, într-o cameră specială, unde, ca niște îngeri în haine albe, împart ceaiul cald nu numai răniților ci tuturor soldaților, cari trec prin gara acestui nod de linii ferate, mergând în concediu, sau trecând spre datorie, la front. De trei săptămâni fine zilnic fără întrerupere această asistență și desfășurată o binecuvântată ajutorare a bravilor noștri soldați. Când trece vr'un tren cu răniți, doamnela, ajutate de câțiva soldați, li cercetează la patul lor cu ceaiul aburitor pe fiecare rănit. Nu se poate spune, cât de mult bine face aceasta atențiune gingașă pentru cei suferinzi.

Vineri în 3 Oct. corespondentul dv. a făcut o vizită la *Crucea Roșie* și a găsit sara la ora 7 în plină activitate pe D-na prezidentă asistată de D-na Dr. Sim. Lucaciu, soția medicului Teiușului. N'am putut decât să-mi exprim admirația față de aceste tinere doamne și tovarășele lor, care fiecare face odată pe săptămână această slujbă de samarineancă. Onoare lor!

Foc în ziua mare. Vineri 3 Octomvrie la amiazi, a izbucnit un foc la șura văd. lui Dăneț Sârbu din cartierul „Costelu”. — Sirena dela gară a dat un lung semnal și clopotul bisericii

se bătea într-o dungă. Imediat au alergat pompierii cu 3 tumbete și, cum din norocire aproape în fața curții cu focul curge un canal bogat, în scurtă vreme focul a fost localizat și stins. Primpretorul V, Bărlușiu fiind curând la fața locului a luat măsurile necesare. Biata femele văduvă numai de 2 săptămâni a fost crunt lovită de nou. Șura și nutrețurile nefiind asigurate, este o pagubă de vre-o 100 000 lei. Norocul că vremea a fost lină, că altcum primejdia se întindea și la vecini. Oamenii ar trebui să se dedea a se asigura contra focului.

Pascu Ludeanu

Pilde pentru viață

Să fim tari în credință

„Afară de Biserică nu este mântuire” — Câteva pilde grăitoare pentru cei slabi în credință.

Mântuitorul nostru Isus Cristos a fondat o societate religioasă organizată, *Biserica catolică*, căreia i-a încredințat misiunea de a sfinți sufletele și de a le duce astfel la fericirea veșnică. Omenirea întreagă e chemată să intre în această societate divină și cei ce nu intră din vina lor, se osândesc, căci „*Afară de Biserică nu este mântuire.*” Decl. un eretic, un schismatic sau un necredincios care cunoaște adevărata Biserică este obligat să intre în sânul ei sub pedeapsa de a-și pierde sufletul său, căci în religie mai mult decât în orice, trebuie să părăsești eroarea, rătăciră, de îndată ce o cunoști și trebuie să te alipești la adevăr. Așijderea se aruncă în osândă cei ce din rea voință și din încăpățănare criminală se despart de Biserică și se alipească la diferite secte. Pildele ce urmează vor grăi în deajuns celor ce pentru a-și asigura o funcție mai bine plătită, sau pentru a-și face avere peste noapte, sau pentru a se căsători contra voinței Dumnezeuști sau din alt interes, se despart de Biserică lui Cristos.

1. Nu demult murit la New York (America) un milionar. El lăsa o moștenire de un milion

dolari, cam două sute milioane Lei. Un sfert din această sumă trebuia să-l revină fiicei milionarului, Grația, cu obligația ca aceasta să renunțe la catolicism și la călugărie. „Dacă fiica mea nu va renunța la călugărie și nu se va lepăda de catolicism, se spunea în testament, atunci să nu i se dea nimic.” Când omenii legii îl cetăra testamentul, Sora Grația care se afla într-o mănăstire din New-York, declară că nimic în lume nu o va putea face să se lăpăde de catolicism și că nu va renunța la călugărie, nici chiar pentru lumea întreagă, decum pentru un milion de dolari, deoarece este ferm convinsă că afară de Biserica catolică, care este adevărata Biserică a lui Isus Cristos, nu este mântuire... Ce învățătură năstăitoare pentru cei ce dintr'un interes lămesc se lăpădă de Biserică?!

2. În timpul războiului balcanic din 1913, un preot catolic, *păr. Pallc*, fu făcut prizonier de către Sârbi. La îndemnul unuia preot sârb, niște soldați începură să-l tortureze rău, cu gândul de a-l sili să se lăpăde de Biserică și să treacă la ortodoxie. Soldații îi porunciră în trel rânduri să-și subscrie lăpădarea de credință, dar *păr. Pallc* nu vol nici să audă de așa ceva. Soldații furioși îl trântiră la pământ și începură să-l încresteze cu baloneta. „Vrei să subscrii lăpădarea de catolicism?” „Nu! Nu mă lăpăd de Biserică mea, orice ați face cu mine, fiindcă sunt ferm convins că ea și numai ea este cea adevărată”, răspunse *păr. Pallc*. La auzul acestor cuvinte, un soldat îl implântă baloneta drept în inimă, lăsându-l mort, într'un lac de sânge... Frumoasă lecție această moarte de mucenic pentru cei ce pot s-o înțeleagă!

3. Luther, Melancton și Henric al VIII, pentru a-și putea petrece viața în desfrâu, s'au rupt dela sânul Bisericii și au întemeiat religii nouă, religii comode pentru poftete trupului. Toți trel au murit în cea mai chinătoare dărdăde. Henric al VIII-lea a spus înaltele de a muri: „Nefericitul de mine! M'am lăpădat de Biserică lui Cristos și am prigoniț-o! N'am cruțat nici un om în mânia și nici o femele în plăcerile mele spurcate, iar azi mor, nu ca un

și a plecat la lucru. A luat un car ferecat și a plecat în pădurea lui Gărgăun, să aducă de acolo lemne. Toader a început să taie un lemn bătrân. Când se trudia el să deoare lemnul acela scorburos, numai iată că vine Gărgăun și dă peste el. — Ce faci aici, măi moșule? — îl întrebă Gărgăun. — Ia ce fac — îi zise el. — Vreau să fac o bute mare, în care să bag pe un om rău, pe care îl cheamă Toader. că multe rele mi-a mai făcut acela!... Gărgăun i-a spus, că și lui i-a făcut acela multe, multe rele și el i-a dat acum o mână de ajutor, ca să gate mai curând butea. După ce-su isprăvit-o de făcut, Gărgăun s'a băgat în bute, să vadă, dacă e destul de mare pentru un om. Atunci Toader... a pus coperiș și așa a prins și pe Gărgăun. A pus apoi butea în car și a venit cu ea la palat.

Impăratul, văzând atâta istețime la acest Toader, i-a dat de soție pe fiica lui și au făcut un ospăț mare, la care au luat parte mulți boeri mari și lăutari, și jucau cu toții cu atâta zor, încât și soarele s'a oprit din mers și privea la ei...

Nu mai doi oameni stăteau la o parte și erau supărați foc, văzând că pările lor în loc să cufunde pe Toader, l-au înălțat! Erau frații lui Toader. Bagseamă așa face Dumnezeu dreptate!

Butea, în care era închis Gărgăun, au aruncat-o de pe un vârf de munte, să se dea

de-a dură la vale și poate și azi se mai rostogolește, de cumva nu i-a'o fi stricat cercurile!..

Eu am încălecat pe o șea

Și v'am spus-o d-voastră așa!

Valeriu Crișan

Cânteece din Banat

Nu ți-o fi, bade, păcat
C'aseară te-am așteptat
Tot cu foc și cu lumină
Și cu dor dela inimă.
Dar văzând ca nu mai vii
Pus-am dorul căpătâi
Cu urâtul mă'nvelii
Doamne, rău mă odihniți!
Peste noapte am visat,
Bade, că m'ai sărutat.
Pe loc din somn mă trezii
Mă sculai și pipăii
Și nimica nu găsi,
Numai dorul inimii
Scris pe fața perinii
Cu cerneala ochilor
Ochilor ca fraților
Și cu geana genelor
Genelor surorilor.

*

Frunză verde dintr'un nuc

Vint-o vremea să mă duc,

Să mă duc din satul meu

Și bunăziua să-mi ieu.

Dela frunza de pe munți

Dela dulcii mei părinți,

Dela frunza de pe fagi

Și dela dulcii mei frați,

Dela grădina cu flori

Dela dulcele surori,

Dela tir de busuioc

Dela feciorii din joc,

Dela frunza de cocoare

Din voioasa șezătoare.

Rămâneți cu toții 'n pace,

Eu mă duc că n'am ce face,

Că-i poruncă 'mpărătească,

Trebue să se împlinească.

Foaie verde iedera

Scrisă de Vasile Cristea,

Foaie verde ca salca

Comuna Opațița.

Culese de *Cristea Vasile* comuna

Opațița, județul Timiș-Torontal

Nu este Român

cine nu semnează la

Imprumutul Reîntregirii

cap încoronat, ci ca cel mai netrebnic dintre supușii mei; mor blestemat de oameni și de Dumnezeu." Cam așa grăiră și ceilalți ereziarhi. Și dacă am răsfol istoria, ne-am putea convinge că aproape toți cei ce s'au rupt de Biserică, au avut un sfârșit nefericit, îngrozitor.

Iubiți cetitori, fiți tari în credința voastră „care se vestește în toată lumea.” Fiți mândri că v'ați născut în sânul Bisericii catolice și preamăriți-o prin faptele, gândirea, simțirea și vorbele voastre! Nu vă lăsați amăgiți de cei ce vă îmbie câștig lumesesc, pentru a vă rupe dela sânul ei de Maică dulce; și dacă e de lipsă, jertfiți-vă viața pentru ea, cum a făcut părintele Pallc și alții mulți ca dânsul. *Căci ce i-ar folosi omului de ar dobândi lumea întreagă, zice sfânta Scriptură, iar sufletul său și-l-ar pierde?*

P. Ioan Vultur

Semănătorul și semința

O pildă minunată din sf. Scriptură

Câmpul lăverzit de ieri și-a desbrăcat haina cea împodobită cu multe feluri de flori. Pădurea a început să se rărească. Frunzele îngălbenite au început să cadă rând pe rând, așa cum una-câte una, se desprind zilele, din pomul vieții noastre, apropiindu-ne de mormânt.

Câmpul a îmbrăcat altă haină, mai cernită, din loc în loc împânșită cu pete negre. Ce sunt aceste pete? Este ogorul pe care țărânul l-a lucrat cu stăta drag. „Leșit-a sămănătorul să samene sămânța sa” (Luca 8—5). Cu sacul subsoară pășind de-a lungul brazdei, împărțite boabele de grâu cu gândul la Dumnezeu; căci și-a făcut cruce când a plecat de acasă și când a luat sacul după grumazi.

Cu gândul la Dumnezeu, pentru că să-i binecuvinteze munca și să facă ca grăunțele îngropate în pământ, să rodească înzecit; ca să aibă cu ce să-și sature trupul.

Dar nu numai acela e sămănător, care seamănă boabe de grâu. Și nu numai boabe de grâu sau alte semințe se pot semăna. Acestea sunt semințe cu care se satură trupul. Dar și sufletul are nevoie de hrană. Pentru că scris sf. carte — „că nu numai cu pâine va trăi omul, ci și cu cuvântul lui Dumnezeu” (Luca 4—4). Despre astfel de semințe vorbește Domnul nostru Iisus Hristos în evanghelia a patra după înălțarea sfintei Cruci dela Luca (8, 5—15.)

Semănător este preotul în biserică și ogorul poporului care-l ascultă. Semănător este profesorul și învățătorul în școală, iar ogorul elevii. Semănător este fiecare om când vorbește, și ogorul cel care-l ascultă. Prin urmare bine să socotească fiecare, ce seamănă și unde seamănă.

Omul harnic și cuminte. Înainte de-a semăna, alege semințe frumoase, bune, coapte și numai apoi le seamănă. Pentru că ce sameni, aceea răsare. Creștinul bun, înainte de-a spune vre-un cuvânt, se gândește la urmările lui. Cum

zice Românul, mai întâi îl rumegi și numai după aceea îl spune.

Dacă osmenii s'ar gândi la ceea ce spun, n'ai auzi atâtea injurături, blăstăme, cleвете și atâtea vorbe murdare. Toate aceste vorbe spuse, sunt semințe sămănate, aruncate, care dacă au așiat pământ bun, dau rod cu miile. De rodul acestor semințe va trebui să dea seama fiecare semănător, la secerișul cel mare, adică la judecata din urmă.

Să nu uite aceia care au urâtul obicei, ca atunci când se întâlnesc: doi, trei sau mai mulți împreună, încep acele glume grosolane la auzul cărora obrații copiilor curăț, de care ei nu se feresc, se fac roșii ca bujorii, căci și ei vor fi de față la judecată și trași la răspundere pentru vorbele lor.

Priviți ogoarele voastre, căci semănați numai semințe aleasă, curățită și totuși răsare și destulă buruienă. Ce se va întâmpla dacă veți semăna și buruieni, deodată eu semința cea bună? Buruienile vor crește și vor îneca semința cea bună, și atunci sudoarea voastră este zadarnică. Tot așa se întâmplă și în ogorul sufletesc. Din slăbiciunea noastră omenească facem destule greșeli, care ne depărtează dela fericirea cerească. După dacă vom mai și lăși păcatul, prin cuvânt: sfătuiind, îndemnând și laudând greșala altuia? Cuvintele ce le rostim și faptele ce le săvârșim sunt rodul sufletului nostru.

Pomul bun se cunoaște după poame. Creștinul bun se cunoaște după vorbele ce le spune și faptele ce le face. „După roadele lor li veți cunoaște” (Luca 7—16). Așa judecând, nici odată nu te poți înșela. „Pentru că pomul bun, poame bune face, iar pomul rău poame rele face” (Matei 7, 17). Noi pentru aceea suntem creați, ca roade bune să aducem, care să rămână și să fie spre mărirea lui Dumnezeu. „Iar pomul care nu face poame bune se taie și se aruncă în foc” (Matei 7. 20). Aceste cuvinte ale Scripturii trebuie să ne înfricoșeze, și să-i trezească la o viață nouă pe toți aceia care petrec într-un întuneric, semănând seminți diavolești în ogoarele răscumpărate cu sânt sângele lui Hristos.

Țărânul harnic și cuminte își dă toată atenția, ca ogorul lui să-i aducă roadă bună. Pentru aceea ară ogorul de două ori, îl grăpă, pentru că la lumina soarelui să se afâneze și să se stârpească de toate buruienile, îl presară apoi cu gunoi. În ogorul astfel lucrat seamănă semința curată, pentru că la anul s'o culeagă cu mulțumire. Așa să facă și creștinul bun cu ogorul sufletului său. Mai întâi să facă una sau două arături adică, cercări de conștiință, ca la lumina credinței celei adevărate, să-și cunoască faptele săvârșite în trecut, pentru că pe cele rele să le părăsească și pe cele bune să le înmulțească.

Ingrășământul ogorului sufletesc este rugăciunea făcută cu umilință. În ogorul astfel

lucrat se seamănă semință bună. — Ogorul semănat nu se părăsește ci din când în când se cercetează și se plivesc buruienile ce eventual au crescut. Așa și cu ogorul sufletesc odată însemnat se îngrijește. Curățindu-se de toată greșala și păcatul în taina Spovedaniei.

V. Moldovan

DIN POPOR

Progadia din Rânduești

Cu o așa progadie, — loc de odihnă ne tulburată, — ca a muritorilor din satul Rânduești, puțini oameni se vor putea lăuda și încerca să se asemuiască.

Celce l-a ales locul și l-a tăiat margiile megleșe, n'a fost numai un evlavios cinstitor al celor morți, între cari cu toții ne vom numera odată, ci și un priceput gospodar și iubitor de frumos. Căci altceva ce poate arăta tabla aceea mare și largă de pământ, încât abla o pot cuprinde ochii, având margini trase ca pe sfoară, tivite, cu brazi verzi și umbroși, alinați, ca ciucurii de jar împrejurul unui covor scump. În lungul și lăutul progăzii se lungesc cărări presărate cu nisip de râu, ce scârție sub talpa piciorului, ca un scâncet plângăreț, fuchinat morților. Înșiruite de-alungul cărărilor, mormintele, locașuri vecinice pentru cei adormiți în Domnul, par tot atâtea mănunchiuri de flori în toate culorile. Dacă ar lipsi crucile dela căpătâie, nime n'ar zice, că aici e cimitirul sau progadia, cum l-se spune în partea locului. Mai de grabă ar bănui o grădina domnească, în care florile se întrec unele pe altele în mândrețea lor. S'ar mai putea asemăna cu colțul din grădina rătăcului de unde Dumnezeu își la semințe pentru florile pământului.

Dar crucile, sutele, chiar miile de cruci bogate și sărace, vechi și noi, umle și arătoase, scrise și nescrise, din marmora scumpă, platră sau lemn, diferite unele de altele, cum diferită a fost viața celor pe cari li străjuesc, amintesc trecătorilor, că aci e împărăția morților, e cimitirul sau progadia.

Să fi căutat cu lumânarea și nu se putea găsi un loc mai potrivit în întreg hotarul, ca acela pe care l-au ales pe vremuri câțiva bătrâni ai satului, ca să fie loc de întoarcere în pământ a trupurilor, după spusa Sf. Scripturii Croită pe masa unui delușor, ce ocrotește satul de vânturile năprasnice, crucile privesc în curțile gospodarilor, cum privește vighitorul din deal peste cramele și vilile de jos. Tot așa se pot vedea și mormintele, dacă nu toate, partea cea mai mare dintre ele, din casele și ogrăzile satului. S'ar părea că morții n'au vrut să se depărteze prea mult de case și de al lor, pe cari li ocrotesc și după moarte, urmărindu-i din locurile de veghe, unde s'au așezat.

Aceasta va fi taina cea mare, care face ca oamenii din Rânduești se țină atât de mult la progadia lor, cum ar ținea la cel mai roditor loc din al hotarului din a cărui must se hrănesc.

Ca să nu le împiedece vederea în spre progadia lor, cu care se mândresc Rândueștenii cum se mândresc groșii cu aleele lor sau cum se fălesc păunii cu penele lor scilicetioase, șirul de brazi dinspre sat a fost retezat până la un înalt de om și e tuns în fiecare an, ca să nu se prea înalțe, oprind vederea privitorilor.

Poarta cea mare a progăzii din Rânduești are de străji două cruci mari, albe, ce brațele deschise larg, ca și cum ar vrea să

Re câmpul de luptă rusesc bolșevicii sunt bătuți mereu. În retragerea lor ei duc cu sine tot ce pot. Armatele aliate însă li urmeresc din greu și prin pușcăturile cu tunuri aprind tancurile bolșevicilor. În chipul nostru se vede bine, cum ard tancurile bolșevice, aprinse de artileria germană.

...plindă întreg satul ca să-l ocrotească de
...burile necurate și de primejdii mari. În creș-
...telul ei se înalță o a treia cruce, mai subțirică,
...pare, că vrea să se burice spre cer, de
...vrea să cerșească milă pentru cei vii și
...tertare de păcate pentru cei ce au fost duși pe
...neri pe sub ea.

Progadia din Rânduești nu e cu poarta
...alată, nici prionită cu pari și bolovani de
...rica animalelor, cari să-i răvnească larba, ci
...să ziua și noaptea desculată, să poată intra
...vrea să stea de vorbă cu morșii lui.

Se spune, că multe văduve și văduvi, în
...calle grele ale începutului văduviei, căutând
...a sprîjin, un sfat, o îndrumare, se duc la
...mormintele proaspete, unde între lacrimi, mîn-
...găind țerina, se sfătuiesc cu cei duși ca și cum
...r fi în viață. Intre cei mulți sunt și de acela,
...cari se reîntorc din progadile întăriți și mîn-
...găiași, că duhurile celor mutați le-au șoptit ce
...să facă și cum să facă, pentru a purta mai
...șor jugul despărțirii.

În satul Rânduești, judecat după progadia
...o au, nu se poate vorbi de uitarea celor
...șorși. Asta o mărturisește progadia lor, cu
...crucile, cărările, florile și tot ce e în ea.

De aceea nu s'arari cazurile, când streinii
...ari o văd, spun, se spună prea mult: „*aiți
...a dragul să mori*”.

Cel fel de creștini vor fi trăind în alte
...ate, unde progăziile sunt tocmai de-a'ntoar-
...ele de cum e cea din Rânduești?!

De cum e îngrijită progadia satului, după
...ceea se poate cunoaște temelia de creștini
...devărați a oamenilor din el.

Petrea Dascălul

Un binefăcător al nostru

Săptămânile trecute am provocat pe toți
...tașterii. Intre aceștia era și dl senator de
...rept Dr. Aurel Dobrescu dela București. D-Sa
...numal că nu s'a supărat pentru această
...provocare, dar ne-a scris următoarele: „Dragă
...Domnule Malor, Am primit carta postală, prin
...care ni-se comunică restanțele până la finele
...anului 1941, în total 325 Lei. Trimit 2000, adică
...1875 în plus, ca ajutor, fiindcă sunt convins
...că gazeta D-Tale face foarte mult bine sufie-
...ului românesc atât de sbuciumat. ss. Dr. Aurel
...Dobrescu”.

Iți mulțumim, dragă Domnule Dobrescu,
...pentru dragostea ce o porți acestei gazete și
...pentru darul făcut. Ești unul dintre puținii
...arturari cari ne înțelegi. Lucrăm zi și noapte
...pentru binele acestui popor și ne cade atât de
...când primim câte o recunoștință din
...parte a câte unui om înțelegător.

Bunul Dumnezeu să-Ți răsplătească în-
...mii!

Liliecii din Turda. „Val săracul lilac
...ce-l popă nici diac”, spune Românul despre
...mal care nu-l nici una și nici alta. Sunt mal
...ce la noi în Transilvania o seamă de oa-
...eni care se arată a fi când Unguri, când
...nemți, după cum bate vântul și după cum sunt
...semurle. Dl Vasile Ilușiu scrie că în orașul
...Turda sunt o seamă de oameni asemeni liliec-
...i. Înainte acești oameni se socoteau Unguri
...s'au declarat la toate numărările făcute,
...sunt Unguri. Acum, de când s'au schimbat
...semurle, liliecii din Turda s'au declarat Nemți.
...orbec numai nemțește, umblă în adunările
...nemți, primesc pe soldații nemți și fac pe
...nemți. Ei sunt foarte primejdioși, mai primej-
...dici decât dușmanii declarați ai țării, căci în
...ora pregătesc nimicirea noastră.

CUM STA LUMEA ȘI ȚARA

Soldat și gospodar

Mareșalul Antonescu, conducătorul țării
noastre, este în aceeași vreme și un viteaz
oștean pe câmpul de război, și un bun
gospodar acasă.

Deși Domnia Sa este mai mult pe
front, totuși are grijă și de cei de acasă
și caută ca să mulțumească pe toată lu-
mea.

În zilele trecute Mareșalul Antonescu
a căutat să vadă la fața locului, cum as-
cultă negustorii poruncile date, de a nu
scumpi prea mult viața. Domnia Sa a vi-
zitat piața din București, apoi multe prăvălii
mari, unde a controlat prețul mărfurilor.

Au fost sporite plățile funcționarilor

Guvernul țării noastre a crezut de
bine să facă dreptate tuturor funcționarilor,
cari o duc greu în scumpetea de a-
cum și să le sporească lefurile.

Au fost sporite pensiile, unele din
ele, cele mai mici sută la sută, iar sala-
riile cu 25 la sută.

Decretul-lege de sporirea lefurilor
funcționarilor a apărut în zilele acestea.

Laudă armatelor noastre

În cuvântarea sa, dl Hitler a arătat,
cât de mult a ajutat România la războiul
împotriva bolșevismului.

Toate gazetele germane aduc mari
laude soldaților noștri cari luptă pentru
înfrângerea bolșevismului. La fel vorbesc
și gazetele italiene cari se ocupă de vite-
jia și îndârjirea în luptă a soldaților noștri.

În ultimele zile trupele noastre au
câștigat noi biruințe în ținutul Odesei,
luând un număr însemnat de prizonieri și
de material de război.

Paradisul Evrellor

Știrile venite din străinătate spun că
șeful bisericii din Anglia, Episcopul de Can-
tenbury a poruncit să se facă rugăciuni
pentru biruința armatelor bolșevice. În a-
ceeași vreme președintele Roosevelt de
peste apele Oceanului spunea poporului
american, că în Rusia este libertate reli-
gioasă desăvârșită.

Lucrurile acestea însă se bat în cap
cu adevărul. Rusia a fost un iad pentru
creștini și un adevărat paradis pentru Evrei.

Acum zece ani lumea civilizată a fă-
cut proteste mari împotriva persecuțiilor
religioase din Rusia.

Evreii din Rusia au declarat atunci
că ei n'au lipsă de nici o apărare, deoarece
ei sunt foarte mulțumiți în starea care se
găsesc și că ei nu îndură nici o persecu-
ție. Mai spuneau că guvernul bolșevic este
singurul care se luptă să dea Jidanilor o
viață fără griji.

Ce spune un învățat italian despre Transilvania

Un cunoscut învățat italian, dl Gino
Lupi, într'o discuție avută cu alți învățați
italieni, a arătat cu documente că poporul

românesc dela formarea lui a trăit încon-
tinu în Transilvania, nu cum zic Ungurii și
prieteni lor, că adică ar fi venit mult
mai târziu.

Mai mult, acest învățat, vorbind despre
noi și despre Unguri, spune că țara noas-
tră a suferit multe atacuri nedrepte, la
care România n'a răspuns, pentru că nu
era vremea de astfel de atacuri.

Tot domnia Sa a arătat într'un ar-
ticol despre locuitorii Transilvaniei, cât
de neadevărate sunt toate numărările
făcute de Unguri în Transilvania și că
Românii sunt mai mulți de cât li arată a-
ceste numărători.

Apune steaua bolșevismului

În săptămâna aceasta, pe frontul din
răsărit s'au dat uriașe bătălii de nimicire
a armatelor bolșevice.

Armatele bolșevice au fost încercuite
în ținutul Mării Azov, în ținutul Briansk
și Wiasma și bombardate în continu. Toate
încercările bolșevicilor de a sparge încercu-
irea germană au dat greș, pretutindenea
fiind respinși de Germani. Numărul prizo-
nierilor luați din armata bolșevică este
foarte mare.

Orașele Moscova și Petersburg au
fost bombardate neconținut de aviația și
tunurile germane.

Orașul Osel, din apropiere de Mos-
cova, un însemnat nod de cale ferată, a
fost ocupat de Germani, încă din săptă-
mâna trecută.

Pe acest front trupele germane înain-
tează în formă de pungă, așa ca în bătă-
liile din Franța.

Știrile cari vin de pe acest front a-
rată că puterea bolșevicilor este slăbită
mult și că se așteaptă acum numai lovi-
tura hotărtoare.

Luptele cari vor urma vor lovi de
moarte puterea bolșevică.

Armatele bolșevice, care mai însem-
nau ceva în calea înaintării germane sunt
încercuite acum și supuse unei continue
bombardări.

Frontul bolșevic a fost spart pe o
lungime de peste 500 kilometri, pe unde
armatele germane înaintază în voic. Ar-
matele bolșevice ale generalului Timo-
cenko sunt aproape nimicite.

Ultimul comunicat german vestește
că bătălia dela Marea de Azov s'a termi-
nat și că armatele bolșevice din acest ținut
au fost cu desăvârșire nimicite de trupele
germane și române.

Autoritățile bolșevice se pregătesc să fugă din Moscova

Așa după cum a anunțat și conducăto-
rul Germaniei, dl Hitler, armatele ger-
mane au nimicit pretutindenea trupele ru-
sești. Armatele bolșevice ale mareșalului
Timocencko luptă cu desnădejde, ca să
apere Moscova.

Se spune că autoritățile bolșevice se
gândesc să plece din Moscova.

† **Dascăl Cornel**, s'a stins din viață după lungi și grele suferințe în ziua de 30 Sept. 1941 în comuna Oprisani, în etate de 31 de ani. Inmormântarea s'a făcut în ziua de 2 Oct. ora 4 d. m. la Oprisani. Odihnească în

† **Aurelia Băcilă n. Moldovan**, soția șefului găril Biaj, a adormit în Domnul, după lungi și grele suferințe, împărțită fiind cu dămintele taine, Duminecă la 5 Octomvrie, în al 33-lea an al vieții și al 13-lea al căsniciei. Inmormântarea i-s'a făcut Marți la 7 Octomvrie. La prohod a luat parte și I. P. S. episcop Dr. Valeriu Traian Frențiu. Fie-i partea cu dreptul

Preîntâmpinarea îmbolnăvirii cu febră tifoidă

(Continuare și sfârșit)

Cum leac ca să vindece febra tifoidă nu este și cum mulți dintre cei îmbolnăviți mor, în cazul unei armate o îmbolnăvire cu febră tifoidă însemnează dezastru complet, atât prin numărul celor cari mor, cât și prin faptul că doar dieta nu se poate ține pe câmpul de luptă, și pe de altă parte cei bolnavi și cei cari au fost bolnavi sunt scoși din luptă pe multă vreme. Comandanții Armatelor și Conducătorii Statelor când e lumea au căutat să ia măsuri de preîntâmpinare a îmbolnăvirilor cu boale molipsitoare, deci și cu febră tifoidă, potrivit științelor medicale din vremea lor.

Mal demult și doctorii credeau — cum astăzi neștitorii mai cred — că boalele se iau din vânt, din mirosuri rele ori din diferite făcături.

Decând cu genialul trimis al lui Dumnezeu denumit învățător francez Pasteur care a descoperit microbii adevărați seminați bolilor, armatele și oamenii se feresc de boale, apărându-se de microbi și luptându-se contra lor.

Microbii adevărați bacilii — seminați a febrei tifoidă trăiesc în mațe. Din mațe cel bolnav când merge pentru el afară — cu scaunul — afară bacilii acestei boli, cari ajungând în apă ori mâncare, cei cari înghit bacilii pot fi îmbolnăviți.

Este de la sine înțeles că, pentru a nu se răspândi boala între oameni, va trebui ca cel bolnav să fie izolat, adevărat să nu fie posibil ca prin scaunul și udul său să împrăștie bacilii între ceilalți oameni.

Ca să fim siguri că nu ne îmbolnăvim, vom bea apă din orice băltoacă unde au ajuns bacilii dați afară de cel bolnav, și pot trăi săptămâni în apă. Vom căuta ca să bem pe cât putem apă care a fost mai înaintea.

Siguranța cea mai mare a neîmbolnăvirii cu febră tifoidă este însă inocularea, injecțiile cari le facem sau vaccinări cum se mai zice.

De doi ani de zile popoarele Europei sunt război și febra tifoidă nu și-a arătat colțul în nici o armată.

De doi ani de zile avem concentrări, și armata noastră nu a apărut febra tifoidă, nu s'apărut și nici nu va apare febra tifoidă la soldații și soldații cari au făcut și fac inoculările prevăzute de legile militare.

Febra tifoidă este o boală molipsitoare între cele mai grele.

Să ne păzim de febra tifoidă prin a ne feri de cel bolnav, de a nu bea apă din orice băltoacă și mai ales de a nu se sustrage nimeni dela inoculările cari cu atâta strictețe se fac în armata noastră.

Medic Sublt. rez.
Dr. Ioan Frățilă

O boală primejdioasă

— Mălura grâului —

Una dintre boalele cele mai primejdioase care atacă grâul este *mălura*. Boala e pricinuită de o ciupercă pe care învățații o numesc *Tilletia tritici*, sau pe românește *Mălura grâului*.

Ciuperca se dezvoltă în tulpina grâului și se întinde până la spic. Pătrunde în bob și aici își formează semința, care e un fel de praful negru, cu miros urât. Broabele din spicele de grâu atacate de mălură, cuprind în loc de miez făinos, numai praful negru.

La treierat, praful se împrăștie și ajunge pe paie, pe pleavă și pe boabele de grâu. Când se semănă, deodată cu boabele de grâu, ajunge în pământ și măura. Poate ajunge și cu paiele ori pleava ce se împrăștie pe pământ. Aici încoțeste și dă naștere la firul lung ce pătrunde în paiu și crește până la spic.

Mulți cred, că grâul s'ar îmbolnăvi de mălură din cauza timpului răcoros și umed din Mai. Dar nu-i adevărat, căci îmbolnăvirea nici nu se întâmplă în luna Mai, ci în cele dintâi două săptămâni ce urmează după încoțirea grâului toamna.

Mălura atacă numai grâul. Secară, orz, ovăz sau porumb, se poate semăna în pământul în care a fost grâu cu mălură, fără nici o teamă că se vor îmbolnăvi.

Puterea de încoțire a mălurei durează opt ani. Din cauza aceste se poate găsi totdeauna pe ogoarele noastre.

Cu cât pământul în care semănăm grâu va fi mai rău lucrat, cu atât primejdia de îmbolnăvire cu mălură e mai mare.

De aceea pământul trebuie lucrat cât mai bine.

Sămânța trebuie bine curățită și numai după aceea să se sãmene.

Curățirea se face prin saramurare, adică prin spălare cu zeamă de piatră vântată și var gras.

O zicală bătrânească spune: „mălura de de pe grâu, se spală la râu”.

Saramurarea se face în felul următor: într-o sută litri apă, se topește un kgr. piatră vântată și un kgr. și jumătate var gras. Se face astfel o zeamă, în care cufundăm vreme de un sfert de ceas grâul pe care vrem să-l sãmănăm. Pe suprafața bobului de grâu se formează o pojghiță, care omoară sămânța mălurii.

Saramurarea se poate face și pe cale us-

cată, prin prăfuirea cu o materie ce se cumpără din prăvălie.

Această materie are diferite numiri și nume: Avavit-Neo, Abavit, Antimălurin, Ceretan, Ortostan, Porzol, Germisan și altele.

Saramurarea pe cale uscată nu e bine să se facă în saci, căci praful care e o otrăvă pentru mălură tot scuturând sacul se împrăștie în aer. Prăfuirea e bine să se facă în butoaie, în cari se pune atât grâul cât și materia de prăfuit și se învârtesc timp de zece minute, pentru ca praful să se lipească bine de bobul de grâu și să omoare sămânța de mălură.

Pentru Câmpia Română, Dobrogea și Basarabia de miazăzi, e bine să se saramureze pe cale umedă prin spălare.

În Banat, Transilvania, Moldova de mijloc și de miază-noapte, precum și în Basarabia de mijloc și de miază-noapte lângă saramurarea prin spălare se poate folosi și saramurarea pe cale uscată prin prăfuire.

Dacă toamna e secetosă, e bine să se saramureze grâul numai pe cale umedă.

Printr'un jurnal al Consiliului de Miniștri, mălura grâului a fost declarată boală primejdioasă pentru grâu și toți agricultorii sunt obligați să saramureze sămânța de grâu contra mălurei fie prin spălare cu zeamă de piatră vântată, fie prin prăfuire cu materii cumpărate și autorizate de Ministerul Agriculturii și Domeniilor. Fiindcă nu toate prafurile sunt bune, mai bine să se cumpere numai dela Camera de Agricultură.

Cei cari nu se vor supune și vor sãmăna grâu nesaramurat, se vor pedepsi potrivit articolului 378 din Codul Penal, cu închisoare dela 1 la 3 luni și amendă dela 2000 la 5000 Lei, care pedeapsă se poate mări cu închisoare dela 3 la 6 luni și amendă dela 2000 la 7000 Lei.

De aceea, fiind chiar acum timpul sãmănăturii, nimeni să nu sãmene grâu nespălat cu zeamă de piatră vântată, căci va avea pagube mari. „Ce sãmene, aceea va răsări”. Sãmene grâu mălurat, va răsări tot grâu mălurat, sãmene grâu ales, curat și spălat, vei avea tot grâu ales.

Ion Popu-Câmpeanu

Sfaturi pentru gospodari

Pânză trainică

Pentru a putea face ca pânza groază de în și de cânepă, plasele, funiile și chiar și sacii să fie mai trainice, le înmuiem în apă fierbinte în care am pus coajă de stejar, socotind tot la 14 litri de apă un chilogram de coajă. După o zi și o noapte, le scoatem, le cîțim cu apă curată și le uscăm. Tainul din coaja de stejar intră în firele pânzei și le face nu numai să nu putrezească, dar să fie și mai trainice.

Führerul și cancelarul Adolf Hitler trece tot mereu pe câmpurile de luptă și-și încurajează soldații. Nu de mult a fost din nou pe câmpul de luptă din Rusia, unde l-a primit mareșalul von Rundstedt. Pe chipul nostru se vede bine fața surzătoare a Führerului.

Cum facem să ouă găinile

Pentru ca să ouă găinile, li se dă în fiecare zi orz finut 3 ceasuri în apă caldă, sărată. Foarte bună e și sămânța de cânepă amestecată în mâncarea de toate zilele.

Unii mai dau găinilor și grâu mulat în apă de var. Pentru aceasta se face o zeamă din un litru apă de var și 10-12 litri apă caldă. Se așează grâul într-o grămadă cât mai fuguiată și se toarnă zeama de var peste el; se întoarce cu lopata de câteva ori, pe urmă se întinde pentru a se usca. Acest grâu se dă din când în când găinilor.

E bine să se schimbe cât mai des mâncarea găinilor.

Urzicele încă sunt bune și verzi și uscate, amestecate în hrana găinilor. Dacă urzicele au semințe sunt și mai bune.

Culori din cartofi

Cartofii sunt buni nu numai pentru mâncare, ci din ei se scoate și o culoare foarte bună pentru vopsit pânza și lemnul. Se fierbe în apă un chilogram de cartofi, se curăță de coajă și așa calzi se zdrobesc bine în patru litri de apă caldă până se face o pastă. Aceasta pastă se strecură printr-o sită de păr și se pun în ea 2 kilograme de „Alb de Spania“ mai dinvinte topit în alți patru litri de apă.

Culoarea ce se obține se poate folosi la vopsitul butoaielor, a firmelor și a altor obiecte mai puțin pretențioase.

Cositul calului

Un cal se cosește atunci când un picior se lovește de celalalt. Lovitura poate fi la chiștă, la gleznă, la fluierul piciorului și uneori chiar la genunchi.

Pricinile cositului sunt:

1. Nepotrivirea picloarelor, cari la unii cal sunt în formă de pâlnie.
2. Potcovitul rău, făcut de meșteri nepri-cepuți.
3. Lipsa de dresare la cal tineri, cari nu știu să-și potrivească bine mersul.
4. Boala ori sleirea, fiind prea sleiți de muncă.

Pentru a desvâța calul să se mai cosească, trebuie înlăturate pricinile cosirii.

Dacă, din cauza cosirii calul s'a rănit la picloare, rana trebuie spălată cu apă săpunită și caldă. E bine să se ungă cu petrol, ori cu păcură sau cu tinctură de iod și să se lege. Pe deasupra legăturii se pune o apărătoare de piele.

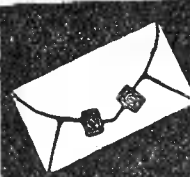
Vindecarea tăieturilor

Pentru a opri sângele să curgă din nas ori din tăieturi, e foarte bună platra acră. Se presară platra acră pe tăietură sau se trage pe nas și curgerea sângelui încetează. E o doctorie neprimejdioasă și la îndemâna oricui.

Din prilejul decedării soției mele Aurelia Băcilă, adu: mulțumirile celea mai sincere tuturor acelor cari m'au condolat în persoană, sau în scris și cărora au luat parte la înmormântare și la dureria familiară.

Septimiu Băcilă
șef de gară

114 (1-1)

Posta gazetei

Toți cetitorii cari ne scriu sau ne trimit bani sunt rugați să ne arate totdeauna și numărul sub care le merge gazeta, care se află tipărit pe adresă, deasupra, la stânga. Altfel nu vor primi răspunsul decât foarte târziu.

Acei cetitori, cari nu primesc vreun număr din „Unirea Poporului“ ori îl primesc cu mare întârziere, să binevoiască a ne scrie pe o carte postală, care număr nu l-au primit, ca să putem reclama la poștă.

Cine primește din greșală vreun număr în două exemplare să ne trimită al doilea număr înapoi, scriind pe el: „retur“. Altfel sunt îndatorați să plătească și exemplarul al doilea.

Protopop Petru P. Berinde, Lupeni. Noi am urcat abonamentul cu 25 Lei pentru acest an, deci abonamentul face 175 Lei. Toți abonații plătesc așadar 175 Lei la an și nu 135 Lei. Binevoii a le-o aduce aceasta la cunoștință.

Preot Petru Cheșianu, Frata. Acelaș răspuns și Sfinției Voastre. Dacă s'a scumpit hârtia și tiparul, nu noi suntem de vină. Că abonații Sf. Voastre nu volesc să plătească și cei 25 Lei, cu cât s'a scumpit gazeta anul acesta, ne mirăm. Noi am scumpit gazeta numai începând cu 1 Iulie și numai cu 30%, pe când țărani au ridicat oul dela 2 la 6 Lei, deci cu 300%; laptele dela 5 la 15, deci tot 300%; puii dela 40 Lei perechea a 180 Lei, deci cu 450% vitele, porcii, oile, cașul, cu un cuvânt totul. Noi ne mirăm că cetitorii din Frata sunt atât de nedrepti față de o prietenă, care le vine săptămânal la casă și este și de omenie și creștină atât de bună. Binevoii deci a le atrage atențiunea asupra acestui răspuns, iar noi suntem siguri că nu se vor mai opune. Iar celor ce nu vreau nici cum să ne înțeleagă, le vom opri gazeta pentru suma de 25 Lei, și anume 6 numeri din urmă, începând cu 15 Noemvrie. Binevoii a ne comunica numele lor.

Păr. Aurel Muntean, Hopârta. Așteptăm răspuns la cartea postală, prin care V'am lămurit situația fostului abonat Sânc Octavian. Ori doară n'ați primit cartea postală?

Rusu A. Tagșoru. Cei 200 Lei trimiși de Moldovan Pascu 4215 sunt chiștiți în Nr. 31 al gazetei.

Iosif Păcală 5439. Am primit 400 Lei, sunteți achitat și pe 1942.

Uilăcan Ioan 5293. Provocarea și sistarea gazetei a fost făcută înainte de primirea banilor. Acum Vă merge din nou gazeta.

Păr. Silviu Marian. Vă rugăm să ne scrieți, cu ce număr li merge gazeta lui Iușan Danilă, pentru care ați trimis Lei 75?

Pr. Valeriu Mureșan, Sănnicolaul Mare. Am primit suma de Lei 1150, aveți 34 abonați. Vă rugăm să ne scrieți, la cine să introducem banii?

„Petrea Dascălul“. Am primit cele trimise. S'ar putea să lipsească din calendar schița D-Voastre? Am pus-o de mult la o parte și se va publica la vremea sa. Schițele se publică pe rând toate, deși cu mare întârziere. Multe și călduroase salutări.

Păr. V. Moldovan, Năoiu. Precum vedeți, articolul a sosit cu întârziere. Trebuie să sosească aici cel puțin Joia, ca să poată apărea în numărul care apare Marția cu data de Dumineca, Articollii, Vă rugăm, să nu fie mai lungi de o colonană.

Chităm cu mulțumită următoarele sume: Dr. V. Hecto Beiuș Lei 1000, I. Barna 1125 Lei 175, I. Țeț 7741 Lei 175, Ioan M. Țeț 7742 Lei 175.

Câte 175 Lei: Lazar Marc 7743, V. Păcurar 7744, I. Vântu 7745, I. Ogleja I. Ș. 7746, M. Cătană 7747, I. Ogleja I. A. 7748, I. Moldovan 7749, I. Merușiu 7750, S. Mărianu 7751, Ch. Merușiu 7752, I. Țiț I. I. 7753, Oct. Țeț 7754, I. Păcuraru 7755, I. Păcuraru 7756, I. Ghilea 7758, I. Merușiu I. A. 9503, I. Iclânzan 9504, V. Nemeș 9505.

Alte sume: Toma Tănase 7600 Lei 150, Păr. Feldiorean 7592 Lei 150, Ocnean Marian 7604 Lei 100, Toma Tănase Sinca 7549 Lei 100, Văsuțiu Ioan I. Ioan 8176 Lei 100, Văsuțiu Ioan I. Milton 7606 Lei 200, Popa Ioan 7598 Lei 200, Urdă Iite 7244 Lei 100, Banea Gligor

Tipografia Seminarului Blaj

7241 Lei 100, Gărlonța Gligor 7237 Lei 100, Șandor
Ion 7235 Lei 100, Petru Crăciun 10,259 Lei 10, Ioan R
poșan I. S. 10.093 Lei 200, Aurel Căndroi 9800 Lei 10
Samoilă Pinte 6745 Lei 100, Ripoșan Achim 6319 Lei
200, Ripoșan Aron I. A. 5869 Lei 200, Aron Cioabă
4814 Lei 100, G. Maiorescu 10.174 Lei 50, Of. par. Miș
de sus Lei 500, Costan Șt. 6095 Lei 200, S. Bergheta
10.656 și 8096 Lei 375, I. I. Costea 4601 Lei 325, C
par. C. 158 nril 8590-8591 și 8597-8605 Lei 3200, B
gr. cat. Merișor Lei 297, Ranca S. 9225 Lei 200, C
Ciorogariu 4246 Lei 150, I. Colceri 6042 Lei 150, I. Ș
2523, 6439 Lei 350, I. Dragomir 7174 Lei 200, S. Pa
betti 691 Lei 175, Opiș Gh. 5131 Lei 200, Crișan
5068 Lei 200, Neamț S. 2061 Lei 300, Pergea P. 54
Lei 500, Vedeanu M. 8760 Lei 50, V. Voivod 8294 L
100, Pr. I. Hangea C. 339 Lei 4073, Cojocnean V. 63
Lei 200, Oltean E. 7579 Lei 200, Domșa S. 7860-78
Lei 500, Muntean V. 7696 și 8856 Lei 258, Cătălan
8449 Lei 100, Cantorul rom. unit Racovița 10.619-10
Lei 500, N. Ticăciu pr. C. 27 Lei 1000, Par. rom. un
Petroman Lei 1300, Of. Par. Ostrov C. 353 Lei 375,
Danciu 10.339 Lei 150, Rusu I. 2336 Lei 200, I. Ghe
gheviciu 279 Lei 450, Par. min. rom. II. Lonea L. 5
Bun E. 8117 Lei 180, Pr. E. Patachi 2821 Lei 500,
Cătană, 6702, 6902 Lei 400, I. Păcală 5439 Lei 400, C
Onișor Gh. 7807 Lei 100.

În toată vremea

Cărțile cele mai potrivite pentru cetitorii din popor sunt »Cărțile bunului creștin«. Sunt scrise pe înțelesul tuturor și cuprind învățătură mântuitoare pentru suflet. Aceia care vreau să aibă o carte plăcută de citit, să ceară dela Blaj »Cărțile Bunului Creștin« scrise de păr. Iuliu Maior:

- No. 1. Păcatul, cel mai mare rău din lume, ediție II.
2. Pe calea desăvârșirii, ediția II.
3. Bolșevicii și biserica, (s'a epuizat)
4. Darul lui Dumnezeu
5. Adevărata fericire
6. Taina spovedaniei
7. Tâlcuirea apostolilor din toate duminicile de peste an, în trei volume
8. Legea strămoșească
9. Tâlcuirea evangheliilor din toate sărbătorile de peste an
10. Tâlcuirea apostolilor din toate sărbătorilor de peste an
11. Taina tainelor, sfânta cuminecătură
12. Sfânta liturghie, jertfa Legii Noi
13. Durerea, sora noastră nedesăvârșită
14. Tâlcuirea evangheliilor din toate duminicile de peste an
15. Cărticica mirilor
16. Cărticica soților de căsătorie
17. Cele șapte cuvinte de pe cruce ale lui Isus
18. Cum să ne creștem copiii
19. 54 Predici scurte pentru popor, întocmite după texte din apostolii duminicilor
20. 57 Predici scurte pentru popor, întocmite după texte din evangheliile duminicilor de peste an

În editura „Sfânta Unire“ Blaj

a apărut:

Din viața vechilor creștini

Toate aceste broșuri sunt scrise de Iuliu Maior, directorul acestei gazete, și se cumpără dela »Librăria Seminarului« Blaj ori de oricare altă librărie din țară.

Ele sunt scrise pe înțelesul tuturor și sunt foarte potrivite și pentru premii și cadouri.

De vânzare 40 jugare pământ a 35.000
jugăru la Șolmuș jad. A. 11 (

Adresa gazetă